Op zoek naar liefde met handicap

Joey, Lourenz en Liza (v.l.n.r.) zijn op zoek naar liefde.
RON JENNER PHOTO GRAPHIC DESIGN

Allan en Liza doen een kennismakingsspel.
FRANK JANSEN

Lourenz maakt een profiel aan.
FRANK JANSEN

Liza wordt opgetut voor een date.
FRANK JANSEN

DEN HAAG

De geliefde van de verstandelijk beperkte Liza verhuisde naar Apeldoorn. Dag relatie. Maar de dertiger zit niet bij de pakken neer. Ze beproeft haar geluk nu op ABCDate, een veilige contactsite voor kwetsbare mensen.

MAJA LANDEWEER

Het gebeurt als ze haar zus met haar man ziet. ,,Dan gaat het van schatje zus en liefje zo." Ineens bekruipt haar dan het gevoel: ,,Ik wil ook."

Niet dat de goedlachse, zelfverzekerde van oorsprong Curaçaose (38) eenzaam is. ,,Ik voel me niet alleen, maar ik mis wel iets soms." Waar ze naar op zoek is? ,,Mijn grote liefde." Hoe die eruit ziet? ,,Een Baywatchman, een gespierd, stoer type, met een leren jasje." Ze zucht: ,,Als ik er zo één zie lopen in de stad, smelt ik..." Gelijk vult ze aan: ,,Al gaat het natuurlijk niet alleen om het uiterlijk."

De Haagse Liza is een van de 70 cliënten van zorgaanbieder Ipse de Bruggen, die zich heeft ingeschreven bij ABCDate, de ontmoetingssite speciaal voor mensen met een verstandelijke beperking, die nét de lucht in is. Ze moest er eerst weinig van hebben, want 'elkaar ontmoeten doe je toch in de kroeg', maar begon het idee steeds leuker te vinden. ,,Ik was huiverig, want tref je niet makkelijk de verkeerde op internet? Maar ik weet nu dat het goed zit."

Mensen met een verstandelijke beperking die online gaan daten zijn soms een makkelijke prooi voor profiteurs, weet begeleidster Nelleke Willems. ,,Dan vraagt een date: mag ik je bankpas even? Later blijkt de rekening geplunderd. Dat soort dingen maken we mee."

Bij ABCDate kan niet iedereen zich zomaar inschrijven. Ipse de Bruggen, een van de grootste instellingen voor gehandicaptenzorg in deze regio, doet nu mee. ,,En later hopelijk ook andere zorgaanbieders", zegt Jenna Baeten, persvoorlichter van de zorgaanbieder. ,,Hoe meer deelnemers, hoe groter de kans van slagen."

De website richt zich overigens niet alleen op de liefde, maar ook op vriendschap. De goedgebekte Joey (24) uit Nieuwveen, in een keurig, vlot jasje, zoekt allebei. ,,Ik voel me vaak eenzaam. Ik heb niemand om wat mee af te spreken, om wat leuks mee te doen. Dat je een beperking hebt, betekent niet dat je geen gevoel hebt. Wij zijn gewoon mensen, mensen die behoefte hebben aan een relatie en intimiteit."

Als maatjes zoekt hij mannen of vrouwen, tussen de 18 en 28 jaar. Hetzelfde geldt voor een liefde. ,,Ik heb gevoelens voor zowel mannen als vrouwen." Hoe zijn droomvrouw of -man eruit ziet? ,,Ik ben heel open-minded. Iemand met een goed en lief karakter. Er moet een klik zijn. Een leuk uiterlijk is mooi meegenomen, maar hoeft niet per se."

Teleurstelling

Joey heeft een vorm van autisme en een lichte tot matige verstandelijke beperking. Hij heeft al ervaring met datingsites, 'gewone' en speciale voor mensen met een verstandelijke beperking, maar dat kwam niet verder dan chatten en liep steeds uit op teleurstellingen. ,,Als ze hoorden dat ik een beperking heb, haakten ze af. Of het ging alleen om geld of seks."

De initiatiefnemers van ABCDate hopen dat hun site wél werkt door de intensieve begeleiding. ABCDate is anders dan de

standaard relatiesite. Ten eerste: niet iedereen kan er dus op. Alleen cliënten van aangesloten zorgaanbieders. Ten tweede: er is de hele dag een helpdesk beschikbaar voor vragen. Als er een ontmoeting wordt gepland, krijgen de begeleiders van het tweetal een melding. Indien gewenst, kunnen zij helpen bij het maken van de afspraak. Ilse Renders, die de methode mede heeft opgezet: ,,Stel, je vindt het lastig om een gesprek op gang te houden, dan kunnen deelnemers gebruik maken van vragenkaartjes of een 'praatkaart', want het gaat er toch om dat ze praten en elkaar beter leren kennen." En ten derde: om de deelnemers te beschermen zijn er foefjes ingebouwd. Scheldwoorden worden automatisch geblurd en getallen invoeren kan niet, om te voorkomen dat deelnemers in hun enthousiasme hun telefoonnummer aan een wildvreemde geven.

En het gaat nog verder: wie serieus aan het daten slaat, kan vooraf samen met de begeleider een plan maken. Renders: ,,Daarbij gebruiken we picto's (plaatjes, red.) over hoe je een relatie opbouwt. Dat gaat van hand in hand lopen tot een kus, van een arm om iemand heen slaan tot aan het seksuele. We maken een tijdsplanning: op welk moment in de relatie wil ik dit? De begeleider checkt ook: wat weet iemand er al van, wat wil iemand wel en niet? Het is belangrijk dat ze weten wat hun grenzen en wensen zijn."

De vrolijke Liza weet wel wat haar valkuil is: ze is te onstuimig. ,,Dat vinden mensen soms opdringerig." Een beetje begeleiding is daarom welkom, zegt ze.

De Haagse 66-jarige Lourenz heeft vandaag zijn mooiste pak aangetrokken. Als hij straks zijn eerste date heeft, wil hij er net zo piekfijn uitzien. Ook de goedmoedige zestiger is op zoek naar vriendschap en een relatie. Toen hij een jaar of 19, 20 was, woonde hij samen met een vrouw. Dat liep stuk en hij heeft het nooit meer opnieuw aangedurfd. ,,Ze heeft me een beetje misbruikt. Ik zoek iemand die ik goed kan vertrouwen, met wie ik leuke dingen kan doen. Zo iemand mis ik heel erg."

Eerste hulp

Om de kans van slagen te vergroten worden deelnemers zoveel mogelijk bijgespijkerd op liefdesgebied. Zo kunnen ze de Eerste hulp bij daten erop naslaan, met tips als 'poets je tanden voor je eerste date' en 'trek schone kleren aan'. Aan de eerste proef, die net van start is gegaan, kunnen maximaal 70 mensen meedoen. Joey is positief over zijn eerste ervaringen. ,,Op andere sites wordt er vaak niet terug gereageerd. Hier wel." Renders: ,,Het is wat vriendelijker, wat makkelijker." Mocht de ander 'iets schrijven wat je niet prettig vindt', dan druk je op de 'niet-oké-knop' en kijkt de helpdesk mee, legt de initiatiefneemster uit. ,,En in het ergste geval kun je iemand blokkeren."

Nelleke Willems, de begeleider van Lourenz, vindt ABCDate 'een heel leuk initiatief'. ,,Je ziet dat cliënten op zoek zijn naar vriendschap en in het gewone leven is dat heel moeilijk. Anderen begrijpen hen niet en ze raken teleurgesteld. Dat tast hun zelfvertrouwen aan." Debby Veenhof, de begeleider van Joey: ,,Je wilt ze toch beschermen." Willems: ,,Ze hebben allemaal teleurstellingen achter de rug. Daarom vinden ze het fijn als er iemand meekijkt."

En dat de zorgaanbieder niet alleen opvang en therapie regelt, maar ook helpt om vriendschappen en relaties aan te knopen is helemaal van deze tijd, vinden ze. ,,Het draait om de cliënt. Die bepaalt zelf waar hij of zij behoefte aan heeft. Wij schrijven niet meer de wet voor."